

6.5.2024

Oikeusministeriö

Viite: Oikeusministeriön lausuntopyyntö (VN/30101/2021)

Lausunto virkarikossäännösten uudistamista koskevista selvityksistä

Oikeusministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriön lausuntoa rikosoikeudellisen virkavastuun nykytilaa ja yleisiä kehittämistarpeita koskevasta arviomuistiosta sekä virkarikossääntelyn kehittämistarpeita koskevasta selvityksistä.

Oikeusministeriössä virkatyönä laaditun rikosoikeudellisen virkavastuun nykytilaa ja yleisiä kehittämistarpeita koskevan arviomuistion (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2024: 2, jäljempänä *arviomuistio*) tarkastelun kohteena ovat rikoslain 40 luvun virkarikossäännökset, rikoslain ulkopuoliset rikosoikeudelliset virkavastuusäännökset, rikoslaisissa säädetty korotettu rikosoikeudellinen virkamiessuoja ja eräät rikoslain yleisen osan säännökset.

Matti Muukkosen laatimassa virkarikossääntelyn kehittämistarpeita koskevassa selvityksessä (Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2024:1) tarkastellaan virkavastuujärjestelmää ja erityisesti virkarikoksia koskevaa sääntelyä.

Valtiovarainministeriön lausunto

Onko muutoksia tapahtunut siinä, missä laajuudessa rikosoikeudellinen virkavastuu on katsottava tarpeelliseksi?

Julkisia tehtäviä on säädetty myös yksityisten toimijoiden hoidettavaksi ja yksityisen ja julkisen toiminnan rajausta on entistä vaikeammin hahmotettavissa. Kehityksen voidaan arvioida olevan myös jatkuvaa ja on perusteltua tarvittavalla tavalla täsmentää ja selkeyttää myös rikosoikeudellisen virkavastuun rajoja.

Myös sote-uudistusesitysten eduskuntakäsittelyjen yhteydessä kiinnitettiin huomiota rikosoikeudellisen virkavastuun epäsymmetriaan. Vaikuttaa siltä, että erilaajuiset virkavastuut (epäsymmetriset) eivät ole syntyneet kattavan valmistelun vaan ennakoimattoman yhteiskunnallisen kehityksen tuloksena. Rikosoikeudellisen virkavastuun laajuuteen liittyy myös kysymys julkisyhteisö vahingonkorvausvastuun laajuudesta. Myös julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuseen liittyy oikeusturvan epäsymmetrian muodostumista sen mukaan, käyttääkö julkista valtaa julkisyhteisö vai yksityinen, jonka tehtäväksi julkisen vallan käyttö on perustuslain

124 §:n puitteissa säädetty. Julkisyhteisöllä ei ole toissijaista korvausvastuuta yksityisen yhteisön maksukyvyttömyyden varalta. (Ks. Julkisyhteisön vahingonkorvausvastuu, Oikeusministeriön julkaisuja, mietintöjä ja lausuntoja 2003:4, s. 36–37)

Tuleeko rikosoikeudellisessa virkavastuussa säilyttää laaja ja suppea virkavastuu, vai tuleeko virkavastuun eri henkilöryhmissä olla yhtä laajaa?

Julkinen hallintotehtävän hoitamista voi koskea erilaajuinen rikosoikeudellinen virkavastuu siitä riippuen, onko tehtävä annettu julkisyhteisön vai yksityisen palveluntuottajan hoidettavaksi. Arviomuistion mukaan julkisia tehtäviä hoitaviin henkilöryhmiin olisi perusteltua soveltaa samoja virkarikossäännöksiä henkilön palvelussuhteen lajista tai muusta asemasta riippumatta. Arviomuistion johtopäätökseen on helppo yhtyä vähintäänkin siltä osin kuin muistiossa todetaan olevan kestävämpiä, että virkarikossäännöksiä sovelletaan laajemmin yksityisen yhteisön työntekijään kuin julkisyhteisön työntekijään, kun työntekijät työskentelevät samoissa tehtävissä.

Julkkiset tehtävät, joissa rikosoikeudellinen virkavastuu voi toteutua, tulisi määrittellä mahdollisimman selkeästi lainsäädännössä. Erilaisissa virkamiesasemissa tai julkisissa tehtävissä toimivien tehtävät huomioiden teot ja rikosoikeudellinen vastuu muodostuvat käytännössä erilaisiksi. Virkamiesten rikosoikeudellinen vastuu muodostuu käytännössä jo virkamieseettisistä velvoitteista lähtien erilaiseksi kuin vaikkapa yksityisessä työsuhteessa olevan työntekijän, jonka tehtävänsuhteen kuuluu osittain julkisia tehtäviä.

Velvollisuudet ja niiden rikkomisesta seuraava vastuu riippuisivat jatkossakin väistämättä kyseessä olevasta tehtävästä. Vaihtoehto, jossa samojen virkavastuusäännösten tulisi koskea kaikkia julkisia hallintotehtäviä, ei toisaalta tarkoittaisi, että virkavastuun sisältö ja laajuus olisi kaikissa näissä tehtävissä yhdenmukainen.

Arviomuistion johtopäätös vaikuttaa julkisen hallinnon nykytilanteen näkökulmasta lähtökohtaisesti kuitenkin asianmukaiselta ja perustellulta, ja tilanteen korjaaminen olisi omiaan selkeyttämään julkisen hallinnon toimintaa ja edistäisi osaltaan myös digitaalisten työvälineiden kuten tekoälyn hyödyntämistä. Palvelussuhteen luonteeseen ja virkavastuuseen liittyvä problematiikka on noussut ja nousee jatkossakin esiin mm. seuraavissa yhteyksissä:

- Valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annetun lain (Tori-laki) 9 §:n mukaisesti Valtorin henkilöstö työskentelee, toimitusjohtajaa lukuun ottamatta, työsopimussuhteessa. Tori-lakiin on vuonna 2020 lisätty informatiivinen viittaus rikoslain 40 luvun virkavastuuta koskeviin säännöksiin, mutta tästä huolimatta kokemuksena on ollut, ettei virkavastuun toteutuminen työsopimussuhteisten henkilöiden käyttäessä julkista valtaa ole aina ollut täysin selvää.
- Samantyyppinen viittaus on lisätty jälkikäteen myös julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annettuun lakiin (Tuve-laki, 20 §).
- Kuten arviomuistiossakin (s. 85) todetaan, kysymys nousi myös esiin, kun valmisteltiin hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaa lainsäädäntöä. Valmistelun yhteydessä päädyttiin ulottamaan rikosoikeudellinen virkavastuu julkisyhteisön työntekijään, kun tämä hoitaa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (tiedonhallintalaki) 6 a luvussa tarkoitettuja tehtäviä. Tämä johtui ennen

kaikkea siitä, että ei olisi ollut käytännössä mahdollista erottaa luvussa säädettyistä tehtävistä julkisen vallan käyttöä julkisen hallintotehtävän hoitamisesta. Jos tämä olisi ollut tehtävissä, kysymys virkavastuusta olisi voitu ratkaista edellyttämällä virkasuhdetta niissä 6 a luvun mukaisissa tehtävissä, joissa kyse olisi nimenomaan julkisen vallan käytöstä. Tällaiset kysymykset tulevat jatkossakin nousemaan esiin sitä mukaa kun hallintoa digitalisoidaan ja esimerkiksi tekoälyjärjestelmiä aletaan käyttää enemmän ja enemmän. Automaattisten ja autonomisten järjestelmien osalta virkavastuuta olisi aihetta jatkossa arvioida uudelleen myös laajemmin, kuten on todettu myös VNTEAS-selvityksessä Virkavastuu julkishallinnon muuttuvassa toimintaympäristössä (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2022:14).

Tuleeko rikosoikeudellisen virkavastuun aineellisena keskeisperusteena julkisen vallan käyttämisen (RL 40:11 5 kohta) sijaan olla julkisen hallintotehtävän/julkisen tehtävän hoitaminen?

Rikoslaisissa ei käytetä tällä hetkellä julkisen tehtävän käsitettä, toisin kuin perustuslain 118 §:ssä ja vahingonkorvauslaissa. Jatkovalmistelussa yksi selvitettävistä asioista voisi olla, voisiko käsitteen kautta olla mahdollista selkeyttää rikosoikeudellisen vastuun epäsymmetriaa mm. ulkoistamisen ja yksityistämisen tilanteissa, koska se voisi käsitteenä kattaa myös ns. palvelutehtävän.

Kuten arviomuistiossa todetaan, rikoslaisissa ei tunneta myöskään julkisen hallintotehtävän käsitettä (PL 124 §) ja kyseessä on huomattavasti julkisen vallan käyttöä laajempi ja epämääräisempi käsite, jota ei ole lainsäädännössä täsmällisesti määritelty. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota myös julkisen hallintotehtävän käsitteen haasteellisuuteen. On käytännössä epäselvää, miten julkisen hallintotehtävän käsitteen käyttäminen täyttäisi rikostunnusmerkistön tarkkarajaisuuden vaatimuksen (rikosoikeudellinen laillisuusperiaate).

Julkisen vallan käytöllä tarkoitetaan yleensä puuttumista jonkun etuun, oikeuteen ja velvollisuuteen eli useimmiten yhteyteen, jossa tehdään hallintopäätöksiä. Julkisten tehtävien hoitoon sisältyy sen sijaan paljon ns. tosiasiallista toimintaa, kuten esimerkiksi hoitotoimenpiteet tai vaikkapa tietopyyntöihin vastaaminen tilanteissa, jossa asiassa ei tehdä hallintopäätöstä. Lainsäädännössä on kuitenkin selkeästi määriteltävä, mihin rikosvastuu virkatoiminnassa ulottuu.

Kun rikosoikeudellisen virkavastuun laajentamista tältä osin harkitaan, tulisi tarkoin arvioida laajentamisen vaikutukset mitä laajentamisella tavoitellaan sekä määritellä mitä julkisella hallintotehtävällä/julkisella tehtävällä tarkoitetaan.

Huomioita rikosoikeudellisen virkavastuun henkilöryhmistä?

Valtionhallinnon tehtävä, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Valtionhallinnon palveluksessa on kuitenkin sekä virkasuhteisia että työsuhteisia työntekijöitä, joten on sinänsä mahdollista määritellä virkavastuun sisältö eri tavoin riippuen siitä, onko kyse virka- vai työsuhteisesta tehtävästä. Valtiovarainministeriö pitää tärkeänä, että rikosoikeudellista virkavastuusääntelyä

kuitenkin kehitetään siten, ettei perusteettomia henkilöryhmäkohtaisia eroja virkavastuun laajuuden osalta kuitenkaan olisi eikä jatkossakaan syntyisi. Lainsäädännöllisten ratkaisujen tulisi olla eri henkilöryhmien osalta johdonmukaisia ja yhdenvertaisia.

Voimassa olevan sääntelyn keskeisimmät ongelmat liittyvät muiden henkilöryhmien rikosoikeudelliseen virkavastuuseen kuin niihin, jotka ovat virkasuhteessa julkisyhteisöön. Julkisyhteisöjen työsuhteisen ja julkisia hallintotehtäviä hoitavien yksityisten toimijoiden työsuhteisen henkilöstön rikosoikeudellisen vastuun kehittäminen on tarpeen siten, ettei vastuu rakentuisi eri tavalla sen mukaan, hoitaako tehtävää julkisyhteisön työsuhteinen henkilöstö vai yksityinen, jolle julkinen hallintotehtävä on annettu.

Arviomuistiossa käsitellään (etenkin sivuilla 82–88) mahdollista epäsymmetriaa rikoslain virkavastuusäännösten soveltamisessa julkisyhteisön ja sellaisen yksityisen yhteisön työntekijöihin, joille on perustuslain 124 §:n nojalla annettu julkisia hallintotehtäviä.

Jatkovalmistelussa on hyvä myös huomioida, että kuntalain (419/2015) 11 luvussa ja vastaavasti hyvinvointialueesta annetun lain 11 luvussa (61/2020, hyvinvointialuelaki) säädetään henkilöstöstä. Kuntalain henkilöstöä koskevan 87 §:n mukaan *kunnan palveluksessa oleva henkilöstö on virkasuhteessa tai työsopimussuhteessa kuntaan. Virkasuhteesta ja työsopimussuhteesta säädetään erikseen. Tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Tällaista tehtävää varten perustetaan virka. Perustellusta syystä henkilö voidaan kuitenkin ottaa tällaiseen tehtävään virkasuhteeseen myös ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa.* Kuntalain virkasuhteen muuttamista työsuhteeksi koskevan 89 §:n mukaan, *jos viran tehtäviin ei kuulu julkisen vallan käyttöä ja työnantaja on tarjonnut viranhaltijalle työsuhteista tehtävää vähintään entisillä palvelussuhteen ehdoilla sekä antanut viranhaltijalle työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 4 §:ssä tarkoitetun kirjallisen selvityksen työnteon keskeisistä ehdoista, työnantaja voi päättää, että virkasuhde muutetaan työsopimussuhteeksi. Virkasuhde muuttuu tässä pykälässä tarkoitetun työnantajan tarjouksen mukaiseksi työsopimussuhteeksi päätöksen tultua lainvoimaiseksi.* Edellä mainitusta sääntelystä johtuen kunnan ja hyvinvointialueen työsuhteisen henkilöstön tehtäviin ei voine kuulua julkisen vallan käyttämistä, kun taas yksityisen yhtiön, jolle lailla tai lain nojalla on siirretty julkinen hallintotehtävä, palveluksessa työsopimussuhteessa oleva henkilön tehtäviin voinee sisältyä julkisen vallan käyttöä koskevia tehtäviä.

Rikosoikeudellisen virkavastuun mahdollisen yhdenmukaista soveltamista eri henkilöryhmiin voisi selkeyttää aineellisen soveltamisen muuttaminen julkiseksi hallintotehtäväksi arviomuistion mukaisesti. Arviomuistiossa ei pystytä kuitenkaan vielä ratkaisemaan käsitteiden määritelmiin liittyviä ongelmia, eikä siinä käsitellä tarkemmin, miten tämä eri säännöksissä toteutettaisiin. Tällöin tulisi valtiovarainministeriön käsityksen mukaan kuitenkin huomioida työ- ja virkasuhteesta johtuvat eroavuudet ja tarkastella myös virkarikossäännösten tunnusmerkistöjen sisältöä ainakin siltä osin kuin niitä ei nykyisin sovelleta julkisyhteisön työntekijöihin (virka-aseman väärinkäyttö, virkavelvollisuuden rikkominen). Sääntelyä tulisi pyrkiä selkeyttämään ja kehittämään esimerkiksi työsopimussuhteisiin sovellettavien ”aseman” ja ”velvollisuuksien” osalta. Kuten arviomuistiossa (s. 104) todetaan

samojen vastuusäännösten soveltaminen ei tarkoittaisi sitä, että virkavastuun sisältö ja laajuus olisi kaikissa tehtävissä yhdenmukainen, velvollisuudet ja vastuut riippuisivat kyseessä olevasta tehtävästä. Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan julkisen vallan käyttäminen tulisi huomioida erikseen (muista julkisista hallintotehtävistä) asianomaisten säännösten tunnusmerkistössä.

Lisäksi valtiovarainministeriö toteaa, että jatkovalmistelussa on syytä huomioida, että esimerkiksi viraltapanao seuraamuksena ei voitane soveltaa työsopimussuhteisiin, lukuun ottamatta mahdollisia tilanteita, joissa julkisyhteisön työntekijäkin voitaisi tuomita viralta pantavaksi työtehtäviinsä sisältyvän julkisen vallan käyttämisessä tehdyn rikoksen perusteella.

Muina huomioina valtiovarainministeriö toteaa, että jatkovalmistelussa tulisi selkeyttää viraltapanao koskevan sääntelyn soveltamista myös vaaleilla valittujen luottamishenkilöiden ja muiden kunnan ja hyvinvointialueen luottamishenkilöiden osalta.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomioita myös, samoin kuin arviomuistio (s. 79–80), mm. toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenien rikosoikeudellisesta virkavastuusta säätämiseen.

Voitaisiinko rikosoikeudellisen virkavastuusääntelyn rakennetta kehittää huomioon ottaen rikosoikeudellinen laillisuusperiaate?

Rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen asettamia rajoja on kuvattu hyvin arviomuistion sivuilla 56–57. Valtiovarainministeriö on mielellään kommentoimassa jatkovalmistelussa esille tulevia kehitysehdotuksia.

Näkemyksenne rikoslain ulkopuolisista rikosoikeudellista virkavastuuta koskevista säännöksistä?

Virkamiehille ja muille rikosoikeudellisen virkavastuun piirissä oleville tulisi olla selvää, mihin rikosoikeudellinen vastuu voi kohdistua, kuten myös se, onko vastuu ns. laajaa vai suppeaa virkavastuuta. Selkeintä on säätää rikosoikeudellisesta virkavastuusta keskitetysti rikoslaisissa, mutta viittaus rikoslakiin voi olla selvyiden vuoksi perusteltu muussakin laissa.

Rikosoikeudellisen virkavastuun kehittämistä koskevia linjauksia ei tulisi tehdä teknisesti helpointa ratkaisua hakien vaan yhteiskunnallisesti kestäväntä ratkaisua hakien. Esimerkiksi erityslaeissa olevien rikosoikeudellisten säännösten muuttamista koskevan säädöshankkeen laajuuden aiheuttamat haasteet eivät saisi vaikuttaa linjauksiin.

Mahdollisia kehittämistarpeita rikoslain yksittäisissä virkarikossäännöksissä?

Virkamiehen rikosoikeudellista vastuuta tilanteissa, joissa laiminlyönti tai virhe kiinnittyy puutteellisiin resursseihin on selkeästi ongelmallinen. Virkatehtävät ovat usein vaativia ja resurssit ovat osin rajallisia, eikä puutteellisia resursseja hyväk-

syttä perusteeksi jättää virkatehtäviä hoitamatta. Tuottamuksellisiksi virkarikoksiksi luokiteltavien huolimattomuusvirheiden seuraamuksia tulisi arvioida myös tästä näkökulmasta.

Mahdollisia kehittämistarpeita virkarikosten seuraamuksissa?

Myös virkarikossäännösten kehittämisen vahingonkorvausoikeudelliset vaikutukset ja vaikutukset vahingon aiheuttaneen ja julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuseen tulisi huomioida jatkotyössä.

Virkavastuusääntelyä kehitettäessä tulee ottaa huomioon myös virkamiesten oikeusturvanäkökohdat. Virkavastuuta koskevan sääntelyn tulisi olla riittävän yksiselitteistä, jotta sen perusteella jokainen pystyy arvioimaan sääntelyn kattamat henkilöryhmät ja minkä sisältöiseksi virkavastuu näiden henkilöryhmien osalta lainsäädännön perusteella muodostuu.

Jatkovalmistelussa on perusteltua ottaa huomioon myös valtion palveluksessa oleville oikeudenkäynneistä aiheutuvien kustannusten korvaamista valtion varoista koskevan lainsäädännön ajantasaisuuden arvioiminen ja mahdollinen kehittäminen virkavastuusäännösten rinnalla (laki eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista, 269/1974).

Arvionne arviomuistiossa esitetystä ehdotuksista?

Arviomuistion johtopäätösten mukaisesti julkisyhteisön työntekijän suppealle rikosoikeudelliselle virkavastuulle ei ole nykyisin enää perusteita ja kaikkia ”julkisia tehtäviä hoitaviin” henkilöryhmiin tulisi soveltaa samoja virkarikossäännöksiä henkilön muodollisesta asemasta riippumatta. Kuten arviomuistiossa todetaan, ratkaisu, jonka mukaan samojen virkavastuusäännösten tulisi koskea kaikkia julkisia (hallinto)tehtäviä hoitavia, ei suoraan kuitenkaan tarkoittaisi, että virkavastuu sisältö ja laajuus olisi kaikissa näissä tehtävissä yhdenmukainen, vaan olisivat riippuvaisia väistämättä kyseessä olevista tehtävistä.

Valtiovarainministeriö kiinnittää myös huomioita siihen, että tavoite poistaa rikosoikeudellisen virkavastuun asymmetriaongelma voi johtaa siihen, että muutoksia edellytetään myös eroissa, joita palvelussuhdelajeille on säädetty mm. perustulaisissa, valtion virkamieslaissa sekä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijalaissa. Kyse ei ole vain oikeusministeriön toimialan lainsäädännön ja rikoslain muutoksista, vaan mahdolliset muutokset vaikuttavat siihen miten julkisen vallan käyttö ja eri palvelussuhdelajit ymmärretään kokonaisuutena. Virkavastuun keskeiseksi aineelliseksi perusteeksi olisi mahdollisesti otettavissa perustuslakivaliokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön mukaisesti julkisen hallintotehtävän hoitaminen. Tämä edellyttäisi kuitenkin, että käsite tulisi pystyä määritelmään paremmin ja tarkemmin myös lainsäädännössä.

Arviomuistiossa esitetty vaikuttaa lähtökohtaisesti linjakkaalta. Arviomuistio ei kuitenkaan sisällä arviota siitä, millaiset yhteiskunnalliset vaikutukset ehdotuksilla käytännössä olisi. Ennen päätösten tekemistä olisi hyvä selvittää, millaisia jul-

kishallinnon toimialoja ehdotukset hyvinvointialueiden sote-toimialan lisäksi koskisi merkittävällä tavalla ja mitkä olisivat rikosoikeudellisen vastuun muuttamisen vaikutukset viranomaisvaikutukset (asiamäärät, taloudelliset vaikutukset jne.).

Valtiovarainministeriö yhtyy kuitenkin monin osin arviomuistion (Rikosoikeudellisen virkavastuun nykytila ja yleisiä kehittämistarpeita, Sampo Brander) johtopäätösovosassa esitettyihin näkökohtiin, ja pitää tarkoituksenmukaisena, että jatkovalistelussa huomioidaan siinä esitettyjä ratkaisuvaihtoehtoja. Valtiovarainministeriö kuitenkin toteaa, että virkasuhteen ja työsuhteen henkilön asema myös eroavat perustellusti sääntelyn sekä oikeuksien ja velvollisuuksien osalta toisistaan, mikä tulee huomioida vastaavasti rikoslain kehittämisessä. Julkisen hallintotehtävän käsitteen tyhjentävä määrittely rikoslaisissa on haasteellista.

Lausuntopyyntöön sisältämän selvityksen (Virkarikossääntelyn kehittämistarpeista -erityistarkastelussa henkilöpiiri- ja blankosääntelytekniikka oikeuskäytännön valossa, Matti Muukkonen) kohdan 6.5 mukaisten ehdotusten osalta osasto toteaa, että mahdolliset kuntalain ja hyvinvointialuelain kehittämistarpeet tulee arvioida erikseen.

Rikosoikeudellisen ja hallinto-oikeudellisen vastuun rajan selkiyttäminen edellyttää tarkempaa jatkovalmistelua, jotta kysymykseen voisi ottaa tarkemmin kantaa.

Ehdotuksiin kuuluu, että esihenkilö voisi joutua mahdollisesti myös avunantajana rikosoikeudelliseen vastuuseen. Virkavastuu on lähtökohtaisesti virkamiehen omaa vastuuta tehtäviensä lainmukaisesta hoitamisesta ja avunanto samoin kuin yllytys edellyttää tahallisuutta. Kehittämisenäkökulmana julkishallinnossa yleisemmin voisi olla esim. organisaation sisäisen vastuun ja valvonnan velvoittavampi sääntely, jolloin myös johdon ja esimiesasemassa toimivien reagoitavuus aktualisoituu ja sen laiminlyönti voi johtaa virkavastuuseen. Jos virhe tai laiminlyönti johtuu viranomaisen toimimattomista käytännöistä tai työoloista, myös organisaation vastuuta voisi olla perusteltua kehittää organisaatiolle kohdennettavien seuraamusten kautta. Rikosvastuun tulisi kuitenkin perustua vain tahalliseen tai tuottamukselliseen virkavelvollisuuden rikkomiseen.

Valtiovarainministeriö ei pidä ehdotusta palaamisesta virkamiesten osalta yleisesti kurinpitoon ja rikosoikeudellisesti vähäisten tekojen siirtämistä virkamiesoikeudellisen seuraamusjärjestelmän piiriin perusteltuna. Jos tällaista harkitaan, niin se vaatii erillistä valmistelua ja huolellista vaikutusarviointia.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Hallitusneuvos

Miska Lautiainen

VN/30101/2021-VM-46

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: